

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 43-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Piac-u. 12. (Bejárat a Nagytemplomtér felől.)
Telefon 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy hónap . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . . . 18.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy hónap . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Előfizetési, hirdetési
és mindennemű pénzküldemények csakis
Horovitz Zsigmond lapkiadó nyugtatott
számlájára fizethetők. Másként történt
fizetményeket nem ismerünk el.

Köd előttem, köd utánam.

Megtörtént a haldokló év nagy történelmi eseménye! Láttuk színről-színre a magyar trónörökösöt Budavár falai között. Nem mozi-kép, amit a kíváncsi pesti nép szemlél a fejedelmi személyek látogatásairól. Kiszállt a nyugati pályaudvaron teljes életnagyságban Ferenc Ferdinánd trónörökös. Korán reggel jött. Meg lón tiltva minden fogadás. Ó fensége egyenesen Budavárba sietett, ott elmondta beszédét és tüneményszerűen elsietett. Ennyi elég a magyaroknak. A moziban ennyit se látnak . . .

De amilyen rideg előkelőséggel szállt le a Habsburg-sarj a magyarok közé, amilyen magas hangremből mondta el a legszűkebbre szabott mondanivalóját, kimélve minden fölösleges szót, minden cseppjét valamely melegebb érzelmenek e nemzet iránt, csupán a holt formákra szorítkozva: épp oly alázatosan, oly szolgai gőnyedéssel sietett a magyar delegáció biztosítani a felséges uralkodóházat a nemzet imédátáról. És erre a trónörökös fejtette a kapuját és elmondta a magyaroknak — leereszkedő

kegyességgel — magyarul, körülbelül azt, hogy ez mind igen szép, de a fő, hogy a hadügyi követeléseket teljesítsék. Akkor válik el „kipróbált belátásuk“, ha megmutatják, hogy ebből az országból a monarchia nagyhatalmi állásának érdekében az újabb követelt százmilliókat ki tudják préselni. A Dreadnought-ok pedig kel'enek! — hangzott a parancs a delegációhoz és őfensége eltávozott.

Mielőtt itt hagyott volna bennünket, fogadta még — harmadsorban — a magyar miniszterelnököt is. És hogy semmi kétséget ne hagyjon a lelkünkben, hogy a hadügyi követelések egyenes nyílt parancsként hangzottak el a trón lépcsőiről, a miniszterelnök előtt is hangsúlyozta a trónörökös szószereit ezt:

— Ha Magyarország megadja a monarchiának a hadügyi követeléseket, ez esetben tekintélyét és politikai presztizsérék fényét, amely az utóbbi évek folyamán némi csorbát szenvedett, vissza fogja nyerni. Ezt várja reményteljesen a politikai jövődtől.

Ezt mondta a trónörökös Khuen-Hédervéryrak. Ebből tehát megtudjuk, hogy az utóbbi években bizonyos presztizst és tekintélyt veszítettünk el. Őfen-

sége tehát nem diszkrécióból zárkózott el bármilyen magyarországi szerepléstől, hanem csorbát szenvedtünk előtte. Haragudott ránk. De ki lehet engesztelni. Nem kell más, mint föltétlenül ergedemeskedni és megszavazni a hadseregnek a milliókat. Ezt a látogatást, ezt a „közeledést“ köszönhetjük Khuennek.

Ezért volt a nagy fejedelmi „kiszállás“. Az osztrák csatahajókért, amelyek éppen úgy emelik a tengeren a monarchia nagyhatalmi tekintélyét, — mintha Montecuccoli dióhéjakat eregetne le az oceánra, az angol, német, orosz, francia flották mellett. Üres cifraság, mely semmi célt nem szolgál és kiszarol egy koldus, összeroppant finánciájú országot. A monarchia sohasem lesz a tengeren hatalom.

A parancs elhangzott, de egy jó biztató, meleg szót nem hallottunk a nemzethez. Eilenkezőleg, ime: leckét és fenyegetést, a csorbult presztizs miatt. Egyebet semmit. Pedig ennek a monarchia titkos ellenségei örülnek legjobban. Hisz nekik áll érdekükben, hogy a két áliam meg ne találja egymáshoz a szíveket összeforrasztó érzések hurjait. Az erősíteni a monarchiát, míg ez a rossz politika csak gyöngíti.

Gyermekjáték, diszműáru nagyválasztékban Gósinál (Piac-u. 32.)

Constantin abbé vendégei.

Irta: Simkó Ferenc.

Szín: Constantin abbé szobája a parochián. A fiókos szekrényben nagy csokor virág. Constantin abbé, fehérhaju szép öreg, nagy karosszékekben ül, gazdasszonya az asztalon rendezget. Nagy csomó levelet, táviratot tesz Constantin abbé elé.

Gazdasszony: Ez a sok levél, távirat mind üdvözlés am, ami jutaleumára érkezett. Talán bizony fel sem bontja őket?

Constantin abbé: Nézegetem, nézegetem, fiam a sok levelet, de úgy érzem, mintha mindegyik egy-egy hulló falevél volna, ami ifjuságom fájáról hullott le.

Gazdasszony: Már mi csoda beszéd ez? Csak talán nincs kifogása a kora ellen? Hát nem szép e nagy tisztelet, becsület, ami körül veszi? Országszerető ünneplik, nagyobb a hírneve Constantin abbénak, mint akár a méltóságos püspök unak!

Constantin abbé: Szép a hírnév, szép a dicsőség, fiam; míg fiatalok vagyunk, a napot, az órát hírnévre akarjuk felváltani.

Ha pedig megöregszünk, be jó volna egy-egy darabka dicsőségért visszaváltani a hajunk feketeességét, a testünk rugékonyságát, a szívünk fiatalos dobbanását!

Gazdasszony: Már mire volna való az ilyesmí hiúság ilyen tiszteletremélló, fehérhaju

abbénak? Talán csak nem akarná Constantin káplán szerepét játszani.

Constantin abbé: Hej, fiam, fiam, ebben a korban a római pápát tiszteljük, de a kis káplánokat irigyeljük ám!

Gazdasszony: Jó, jó, én nem hallgatom az ilyen istentelen beszédeket, ugvis dolgom van a szomszédban, elmegyek. (El.)

Constantin abbé (a levélcsomóra teszi kezét): Vajjon mennyi az igaz szó ezekben? (egyet felnyit és azt olvassa.) A jószágos abbét üdvözlöli egy házaspár, ki akkor este talált egymás szívére, mikor először hallotta Constantin abbé jószágos hangját! (leteszi a levelet.) Hm. A negyvenéves jubileumokon már együtt ír a férj és feleség a harmadiknak levelet. Addig külön-külön írnak! (Elgondolkozik. Kopogás.)

Constantin abbé: Szabad!
Gonosz Pista (belép. Kezében kosár): Csés jó estét, főúr. Dicsértésék!

Constantin abbé: Mindörökké. Mi jó hoztál, fiam? Nem ismerlek. Nem ide valósi vagy, ugy-e?

Gonosz Pista: Nem ismer meg? Engem? Gonosz Pistát? Hej, pedig de közel állok a szívéhez! Egy kis szőlőt hoztam, mert mondják, hogy a főúr jubilál.

Constantin abbé: Gonosz Pista, ejnye, ejnye, persze hogy ismerlek már. Hát hogy vannak otthon, Pista fiam?

Gonosz Pista: Csak megvónánk. A Bátki Tercsi kezét csokolja.

Constantin abbé: Bizony, a Tercsi sem mai csirke ám. Kongat-e még a vén robotos?

Gonosz Pista: Megvásott a mi harangunk. Amióta a főúr elment, megkopott a mi böcsületünk. (Kopogás.)

Crampton mester (belép): Édes öreg barátom, a virágos Itáliából siettem, hogy megszoríthassam a mai ünnepen kezéd!

Constantin abbé: Olyan ismerős ez a hang?

Crampton mester: Meghiszem azt, én vagyok Crampton mester, jóban, rosszban, öreg barátod!

Constantin abbé: Isten hozott, egész zavarban vagyok, nem számítottam vendégekre! Ül le, fiam, te is Pista szógám, oda, arra a padkára!

Crampton mester: Nem egyedül jöttem ám. Valami furcsa ember jött velem. Egyre a lengyel zsidót emlegette. El akarta hitetni, hogy ő polgármester! (Kopogás.)

Mathis polgármester (belép): Kedves abbé barátom, leányom lakodalmáról sietek ide, hogy üdvözlöljelek téged!

Constantin abbé: Mathis! Mintha ifjuságom térne vissza!

Mathis: A nyomomban jött egy féltelmes idgen, olyan, mint egy lengyel zsidó. Ne adj szállást, veszedelmes dolog.

Crampton mester: Velencei zsidó lesz az! Kenyeres cimboránk! (Kopogás.)

Shylock (belép): Egy erdő majmáért

A trónörökös, mint idegen jön az országba. A vonatról látja csak, milyen szépen épül Budapest, fővárosa annak az országnak, melynek ő jövendő királya. Itt előbb az osztrák méltóságokat fogadja és csak harmadsorban kerülhet színe elé a magyar miniszterelnök.

Kiábrándulhattunk a nagy napból. Jött, leadta parancsát — és sietve távozott.

Változnak az idők! Mátyás király valamikor azt írta Bécs falára: — Itt volt Mátyás király és megevett hat tojást.

Most pedig ez hangzott el Budán: Itt járt Ferenc Ferdinánd és megparancsolt háromszáz milliót.

A trónörökös a katonai kérdésekről.

A haditengerészet követelése.

A „kis„ delegáció elvégezte munkáját. Megszavazta a közös indemnitást, teljesen felesleges dolgot művelvén ezzel, mert hiszen az országgyűlés, már elintézte az indemnitást, amelyben a közös kiadások is foglaltak. A jövő évi közös költségvetést január huszonharmadikán összeülő delegáció veszi tárgyalás alá. Ez a közös budapesti irányzat még nincs megállapítva — az erre vonatkozó közös miniszteri tanácskozásokat a jövő év első napjaiban fogják megtartani, — de azért már előre tudja mindenki, hogy a haditengerészet óriási követelése ekkor kerülnek napirendre. Bezelt arról a trónörökös is a tegnapi trónszédben s a bécsi jelentések már hírülték, hogy csekély háromszáznyug millió oronáról van szó, amely összeg természetesen ismét osztrák iparosoknak zsebébe og vándorolni.

A politikai világban nagy érdeklődést keltett Ferenc Ferdinánd trónörökösnek a katonai kérdések rendezése ügyében tett nyilatkozata, amelyben olyan határozottan Magyarország presztizsét attól tette függővé, hogy teljesítik-e a hadvezetőség követeléseit. A magyar közvélemény, bármennyire is meghamisították a választások, más fel-

fogást bátorodik követni. Minden igaz magyar ember lelkében kitörülhetetlenül él az a hit, hogy Magyarország presztizsét csak a teljes függetlenség, az önálló vami terület és a magyar jegyzőnk tudja emelni. Ettől nem tagít és elvárja a függetlenségi eszme parlamenti harcosaitól, hogy ennek érdekében a leghelesebb harcot fogja folytatni az osztrákok budapesti szolgálival szemben.

A tegnapi minisztertanácson megállapodtak a legujabb törvénytelenségben. Nevezetesen megállapították azokat a rendelkezéseket, amelyekkel törvényellenesen meghosszabbítja a közös bank szabadalmát. A rendelkezésekkel való kormányzás teljesen hozzáillik a munkapárti rezsimhez. Az erre vonatkozó rendelkezések a vasárnap reggeli hivatalos lapban fognak megjelenni.

A ref. egyházi bérpalota ügye.

Építési bizottsági ülés.

A református egyház építési bizottsága tegnap délután ülést tartott, melyen az egyház által építtetni szándékolt bérpalota terveit bontották fel. Az ülésen jelen voltak: Dicsőfy József elnöke alatt: Kovács József polgármester, főgondnok, Somogyi Pál főjegyző, Juhász Ignác, K. Tóth Mihály, Márton Imre stb.

Az építendő bérpalota tervrajzaira az egyház presbiteriuma pályázatot hirdetett olyként, hogy a három legjobb tervrajz összesen 6000 korona pályadíjban részesül, mely pályadíjak így osztanak fel: az elsőrendű munka 3500 koronát, a második 1600 koronát és a harmadik munka 900 koronával jutalmaztatik.

A beérkezett pályamunkákat Petz Samu és Hammer József budapesti műépítész-szakértők jelenlétében bontotta fel a bizottság. Beérkezett összesen 38 pályamunka, melyek mindegyikéhez jelzés levél volt csatolva. A jelzés leveleket a pályadíjak odaítélése után fogják felbontani és ekkor a levelekből fog kitűzni a pályadíjat nyert legjobb munkák készítője.

Az összes beérkezett pályamunkák a budapesti mérnök és építész egyletben lesznek közszemlélre kitéve és az elbíró bizottság ott fogja eldönteni, hogy melyik három pályamunkát találja a kitűzött jutalmakra méltóknak. Ezen elbíró bizottság tagjai lesznek a debreceni ref. egyház részéről; Kovács Jó-

zsef főgondnok, Vecsey Imre főjegyző és Dicsőfy József lelkész. A bizottságban ezenkívül több budapesti mérnök és építész is benne lesz.

A pályamunkák feletti végleges döntés január hó végén lesz.

A tanítók passzív rezisztenciája.

Ha nincs fizetésrendezés, nincs tanítás.

Könnnyen megeshetnek, hogy néhány hét múlva be lehet csukni az állami elemi iskolákat, mert a tanítók nem tanítanak. Tizenhatezer állami tanító passzív rezisztenciába akar lépni.

A tanítóknak nagy okuk van rá, hogy erre a lépésre határozták el magukat. Arról van szó, hogy az Állami Tanítók Országos Egyesülete az ősszel bizottságot küldött ki, hogy tovább vezesse a tanítók érdekeiért való mozgalmat.

Ez a huszonegyes bizottság elment a kultuszminiszterhez és kérték az egész magyar tanítótság fizetésének és nyugdíjviszonyainak rendezését.

A kultuszminiszter pedig elutasította az alázatos tanítókat és kijelentette, hogy még csak reményük sem lehet rá, hogy a tanítói fizetéseket rendezzék. Nem rendezik, mert másra kell a pénz.

A tanítók, a mindig alázatos, mindig tűrő, váró tanítók huszonegyes bizottsága most gyűlést tartott. Megállapították, hogy a közoktatásügyi kormánytól — ki tudja hányadszor — ismét kosarat.

Mivel pedig az Állami Tanítók Országos Egyesülete november 18-án tartott rendkívüli közgyűlésén a huszonegyes bizottságot azzal a felhatalommal megbízással látta el, hogy az állami tanítók fizetés- és lakbérrendezése, szolgálati viszonyaik, nyugdíjuk rendezése érdekében vezessék a további mozgalmat, ennélfogva a bizottság kimondta, hogy itt nincs más segítség, mint a passzív rezisztencia és kimondta azt is, hogy a passzív rezisztencia előkészítésére szükséges előmunkálatok végrehajtásához haladéktalanul hozzáfogott.

Szervezni fogják a passzív rezisztenciát sőt már hozzá is fogtak a szervezéshez. Alakítottak egy sajtóbizottságot Bartha Pál főtitkár elnöklésével.

Egyidőre felkérlik az ország összes

sem adnám, hogy üdvözölhetlek téged, bölcs abbé! Font húst adnék testemből a mai nap örömére!

Constantin abbé: Nagy dolog ám az, ha Shylock egy keresztyén pap lakását felkeresi. De mindjárt el sem férünk.

Crampton mester: Ha mi mind összegyűlünk, akik össze tartozunk, még a templom is kicsiny volna! (Kopogás.)

Göre Gábor (belép): Adjon Isten, ami nincsen a tisztót uraknak. Aszondi, hogy aszondi, az én kélpes kis ujságom, hogy a főur a jubileumát ünnepelezi. Mondok, hát mán erről én sem maradhatok el, mán, mint én, Göre Gábor bíró ur!

Constantin abbé: Isten hozta bíró urat. Hát Durbints sógora hol maradt.

Göre Gábor (szomoruan): Elmaradozott, szegény, Isten nyugosztalja, derék ember volt.

Crampton mester: Összegyűltünk tehát, kik negyven év óta egy test, egy lélek, egyek vagyunk! Sokan nem jöhettek el. A zalamei bíró messze lakik, Bölcs Náthán nem olvas magyar lapokat, Don Pietro di Carusnak, valljuk be, megint nincs pénze. Az öreg bíró a pártitűkkel együtt megöregedett, üres már az országgyűlési szállás is. Tiborc földhöz kötött jobbjágy. Rank orvos a lábán sem tud járni, pedig a társadalom támasza volt valamikor.

Göre Gábor: Én bennem meg egy rigmus lakozik, kikivánkozik belőlem. (Az asztalról borral telt poharat emel fel.)

Összegyűltünk mindahányan, Mindahányan, valahányan, Elindultunk holló hajjal, Tele szívvel, fiatallal, Negyven évig kódorogtunk, Nagyvilágot bebolyongtunk, Nagy kincseket nem gyűjtöttünk, Böcsületben megöszültünk. S hazatérve okkal, renddel: Híres ember lett a mester!

A jó Isten meghallgasson, Békességet, áldást adjon, Böcsületet, dicsőséget, Csengő arany tisztességet, Az asztalra gyenge libát, Jól szelelő brittanikát. Fehér népet, takarosat, Fehér karut, fáintosat. S akkor bizony okkal, renddel: Örök ifjú lesz a mester! (Iszik.)

Grampton mester: Én is mondanék néhány szót, öreg barátom! Ha modernista festő volnék, azt mondanám, hogy Constantin abbé csupán egy szimbolum és mi mindnyájan csupán szimbolumok vagyunk, az élet nagy szinpadán, melynek te a nagy művésze vagy! Constantin abbé ebben az országban egy fogalom, amely jelent egy nagy lelkű, Isten áldotta papot: a művészet papját! Akik itt vagyunk, egyek vagyunk veled, és ugyanazon lélek az, amely

hol megneveltet, hol megrikat, de akár-melyikünk mezét is viselje, egy léleken keresztül finomul át a költő szava. A negyven éves ünnepeden mi köszönlünk téged Constantin abbé, kfk egy és ugyanazon lélek szülőttei vagyunk.

Constantin abbé: Megértelek, Crampton mester, bár én a falusi magánomban nem keresem a szinbolumot. Megjártam az élet utját, ami a szívemben volt, azt kiosztottam, kincseket nem gyűjtöttem másra, mint szeretetre, nem vágytam soha. Hogy ti éltetek, ebből látom azt, hogy kincs helyett drágább holmit gyűjtöttem, szeretetet. Mit mondhatnék én még nekiek?

Crampton mester: Sokat. Beszéli nekünk a negyven év előtti időről, mint hajtott ágba lombos fává, mint nőit a magyar művészet csenevész hatása. Beszélj nekünk a negyven év küzdelméről, mint lett templommá, a magyar művészet templomává Constantin abbé háza?

Constantin abbé: (Elmereng.)

Az esti harang megszólal. Mind Constantin abbé körül állanak. A harangszóra meghajlítják fejüket, Constantin abbé csendes hangon kezdi mondani:

Ezernyolcszázhetven decemberében meghívást kaptam Pestre. a Nemzeti Színházhoz...

(Függöny.)

tanítását, hogy értesítéseit, közleményeit Bartha Pál főtitkárhoz küldje.

Ez a passzív rezisztáló bizottság hetenkint ülést tart. A bizottság utasította az elnökséget, hogy azonnal körlevélben értesítse az egyesület tagjait az eddigi eseményekről, és a bizottság határozatairól.

A tanítás kivánságairól minden képviselőnek megküldendő ismertetést szerkeszsen és eljárása eredményéről egy újabb ülésen számoljon be.

Kálvineum ünnepély Nádudvaron.

A református lelkészárvánakért.

Ki mondja azt, hogy a mai kor reális? Hogy ma már olyan nagy a munka szüksége és kötelessége az embernek, hogy lassanként kivész az emberből minden ami érzés, minden ami szív, minden ami szeretet? Hát aki ezt tartja az téved, vagy a maga szempontjából tekinti a világot, mert ő már nem képes hevülni a jóért és nemesért, s korunkat itéli el méltatlanul, igazságtalanul.

Aki tanuja volt annak az ünnepélynek, mely december 28-án folyt le Nádudvaron, amely ünnepély a Kálvineumra 300 koronán felül jövedelmezett, az meggyőződhetett arról, hogy az emberi lélek megmaradt épen, nem realisodik el soha, tud hevülni a jóért a nemesért.

Méltó, hogy e szép ünnepélyről e lap olvasói értesüljenek, egyszersmind szolgáljon ez buzdításul, hogy a gyámolítás és segítség nélkül maradó református lelkészek árvái számára építendő Kálvineum lelkész árva otthon létesítését karolja fel minden község ugva, amint tette ezt Nádudvar közönsége, s igyekezzék ezáltal kötelességét leróni a református lelkészi kar iránt, amely kar évszázadokon keresztül annyit tett a magyar kultúra, népnevelés és népjólét felvirágoztatása érdekében.

A jelzett napon este 8 órakor vette kezdetét az ugy erkölcsi, mint anyagi tekintetben kitünően sikerült ünnepély.

Veres Géza nádudvari lelkész megnyitójában vázolta a Kálvineum célját. Magas színvonalon álló beszédével már előre is biztosította az ünnepély erkölcsi sikerét.

Beszédét a közönség lelkes éljenzéssel jutalmazta.

Majd a helybeli alkalmi énekkar „Isten ki fent uralkodik“ Choletól című darabot énekelte teljes precizitással. Aztán F. Varga Lajos nagyrabéi református lelkész saját költeményeit olvasta fel. A gyönyörű alkalmi költemények rendkívüli hatást keltettek, s mély benyomást tettek a közönségre.

Jánosy Antal püspökladányi orgonista énekelte Szügyi József Karácsony est című darabját. Gyönyörű bariton hangjával elragadván a közönséget elannyira, hogy még több darabot kelle elénekelnie, amelyért a közönség

lelkes éljenzéssel és szűnni nem akaró tapsal jutalmazta.

Ezután a helybeli ifjuság adott elő egy rövid szindarabot. A szereplők méltán megérdemelték az éljenzést, mert valóban élvezte a közönség remek játékukat.

Ismét a helybeli alkalmi vegyeskar énekelte a „Magyar gályarabok“ éneket.

Domján Lajos, Csenky Imre, Kiss Gyula és ifj Kiss Ferenc Püspökladányból vonósnégyest adtak elő remek sikerrel.

Papp Sándor joghallgató Petőfi „Apostol“ című költeményét szavalta el mély hatással.

A műsor eddigi része bár kitünően sikerült, a közönség legmesszebbmenő elismerését vivta ki, mégis az ünnepély fénypontját Kiss Ferenc püspökladányi lelkész, a végrehajtó bizottság elnöke záróbeszéde képezte. Jól választott a lelkészi kar, amidőn a bizottság elnökévé Kiss Ferencet választotta meg. Az ő nevével bizonyára már eleve is tüntetni akart a lelkészi kar, tüntetőleg akarta megmutatni, hogy a Kálvineum a szeretet, a hazafiság alkotása lesz.

Nem lévén módomban a beszédet itt leírni, csak annyit szólok arról, hogy beszéde: szívből jött, szívhöz szólt.

Amidőn e helyen a magam részéről is köszönetet mondok ugy a helybeli, mint a vidéki szereplőknek szíves közreműködésükért, azon óhajjal zárom be tudósításomat: vajha a széles mederben megindult mozgalom — a lelkészi otthon létesítési ügyében — teljes sikerrel koronázná a végrehajtó bizottság működését.

Boldizsár Zsigmond.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Szombaton Jánosvitéz. (7 órai kezdet.) Vasárnap délután Testőr. Este Peleskei nótárius.

* **Fedora.** Sardou idegrázó drámája Fedora kerül színre a jövő héten a címszerepet ez alkalommal Tóth Ilonka a pozsonyi színház hősnője játssza. Partnerje Ipanoff Joriszban Thury Elemér lesz. — **Luxenburg grófja.** Keddre van kitűzve Lehár bájos zenéjű operettje Luxenburg grófja a címszerepben Horváth Kálmánnal. Ez estén lép fel Albert Gizella — Juliette szerepében. Angela szerepét csak ugy mint eddig Zilahiné S. Vilma játssza. — **Vasárnapi előadások.** Vasárnap újév napján délután 3 órakor a Testőr kerül színre mérsékelt helyárrakkal. Este kis bérletben a Peleskei nótárius Gaál klasszikus énekes bohóza van műsorra tűzve — új betanulással. — **A becsleten.** Garay Andor a Nemzeti színházban szép sikerrel előadott drámáját Zilahi igazgató megvette. Az érdekes újdonság még január hónapban kerül színre. — **János vitéz:** Zilahynéval. Ma Sylveszter estélyén János vitéz daljáték kerül színre. Iluskát Budai Ilona vendég énekl.

Biglizés.

(Jelenet a Hat ökörhöz címzett kávéházban.)

Káro Henrik: Zsaki, add a bankot, te ugysis bankár vagy.

Jarques Grün: Csak az a bitang pincér hozná már a bibliákat.

Az öreg Franci: (Behoz négy-öt pakli francia kártyát. A kibontatlan, új csomót leteszi a komoly zöld asztal fején fontoskodva ülő bankdirektor ur elé, a többi szétszítja az éhes szemű gentlemanok közt, akiknek tisztos foglalkozása egy-két kivétel nem tudatik. Óvatosan körülnéz és néma csendben letörli a zöld posztót. Aztán kimegy, gondosan bezárja maga mögött az összes ajtókat. Pénzcsörgés és bankók zizegése hallatszik. A bankár kitesz maga elé néhány ezer kroncsit csaláteknek.)

Jaques: Aztán csak gyurni urak, mert nem sok időm van. Egy óra mulva itt hagyom az egész bagázst.

Veress Elek: Igen, ha akkorra jól tele-szopta már magát, vén uzsorás-pióca.

Jaques: Na, tessék, még el sem kezdtük már is sérteget. Magából ugyan nincs mit kivívni avval a rongyos nyolc hatosával. (Kever.) Kész a kocsi?

Felkiáltások: Gyertünk csak; kevesebbet beszélni, Maul haiten!

A bankár magára erőltetett nyugalommal rak maga elé két lapot. A nyert pénzeket be-seprí, a veszett tételeket ne, te kutya, lakjál jól, ess le a székről és hasonló jó kivánságok mellett kifizezi. Az urak hasonló modorban, tovább szórakoznak. Közben a peches Pick Ignácról kisütik, hogy a vesztes lap helyett hirtelen és merész mozdulattal más lapot csempészett be utolsó tíz kroncsijának megmentése céljából, de észreveszik és Náci, te csalsz kiáltással kidobják.

A főur időközönként megjelenik a színhelyen, hogy a leégetteket tisztos kamattételek mellett lábraállítsa csekély kölcsöneivel.

A jó szándék nem vezethet sikerre, mert hirnők jó a szeparéba és pihegve szól:

Az öreg Franci: Két perc mulva itt lesz a rendőrség!

— Honnan tudja, vén számár?

— Hallgassa, maga izé... Most mondták be a három mestert telefonon.

Rémült kapkodás és szitkok a levegőben. Az asztal alól kirántanak egy kosarat, a bennelevő lyukas mogyorókat szétszítják, a jó öreg pénzeket pedig zsebrevágják, már hogy a kinek még maradt, vagy a ki a szomszédja vagyona bele tud markolni.

Jaques: Franci, hozza már azt a durák kártyát!

El kezdenek durákat játszani lyukas mogyoróba és a cifra subába átöltözött rendőrök kezit csokolom, csak az urak egészsége iránt jöttünk érdeklődni udvarias kijelentésekkel meglegedetten távoznak.

A bigli azóta még mindig folyik, csak a leégett és jóllakott bankárok személyében van állandó változás. A pinka azonban már néhányszor megtelt és kiürült. Az mindig csak nyer.

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Piacz-utca 12. sz. a.

Női Chewreaux és Box gombos és füzös Czipők
4 forintért kaphatók a

Központi Cipő és Kalap Nagyáruház-ban
„Központi“ címre tessék figyelni! **Piac-u. 41.**

Magyar véreink kálváriája.

A visszavándorlók sorsa.

Az amerikai kincsesbányák, a melyek annyi magyar embert csábitanak el a biztos megélhetés mellől, a bizonytalan idegenbe, ugylászik, beszüntették a nagy kereset nyújtást. A bányák tul vannak telítve és nem képesek új munkaerőt alkalmazni. A kivándorolt magyarok nagy tömegekben vonulnak vissza ez országba és keserű csalódások, megpróbáltatások után igen nagy anyagi károsodással kezdik újra idihaza az életet.

Hogy mily nagy szenvedésnek és mily nagy kizsákmányolásnak vannak kitéve, ezek a visszavándorló munkások minden védelem nélkül, (hiszen a kormánynek más dolga is van, mint visszavándorló koldusokról gondoskodni, hiszen a Dreadnoughtokra kell milliókat megszavaztatni) arra szolgáljon ismertetésül a következő eset, mely tegnapi jutott köztudomásra és kellett általános felháborodást mindentel.

Amerikában még november hó elején kelt utra 1200 kivándorolt munkás, hogy idehaza keressék meg kenyereiket. Volt köztük több hajdumegyei munkás és két család. A gyártelep ahol alkalmazták őket, beszüntette az üzemet s így 1200 ember maradt kenyér nélkül. A hatalmas embertömeg visszavándorlási szándékáról tudomást szerzett egy hajós társaság ügynöke, aki megígérte a munkásoknak, hogy megszerzi részükre a hajó jegyet.

A munkások kifizették a jegyük árát és megkapták érte a jegyet. Az ügynök maga vezette a munkásokat a hajóra, ahol valószággal beraktározták őket, mint a barmokat és utnak indították Európa felé.

A rozoga hajó, melyre beraktározták a szerencsétlen embereket, minél jobban távolodott az amerikai partoktól, annál jobban vonta magára a munkások figyelmét. A hajó személyzete idegen nyelven beszélt és nagyon titokzatos volt. Az embereknek az egész hajó népe egy rabló fészeknek tűnt fel, mely viszi őket ismeretlen utakon a kizsákmányoló rabló tanyára.

A visszavándorlók, akik között nem egy volt olyan, aki már nem először teszi meg a nagy utat. És ezek az emberek ki-ki állva a hajó korlátaihoz nagy busan és bizonyos balsejtellemmel mondogatták társaiknak.

— Nem olyan már a víz se, mint mikor kifelé jöttünk rajta.

És a víz tényleg nem olyan volt, de nem le az ó haza felé vitte a munkásokat.

Nyolc nap se telt bele, már szárazföldet láttak a kivándorlók. Ez a szárazföld felől nem Fiume kikötője integetett feléjük, hanem egy más, egy hamburgi kikötő öble. Ide még ugyan messze van az ó haza, a kialakított jegy sem idelett váltva, mégis itt leszállították az 1200 embert és most megint csak mint az állatokat, felügyelők vették közre őket és vitték egy vállalathoz, ahol mindenkinek megszabták a teendőjét.

Kemény, nehéz hajó munkára fogták be az embereket és dolgoztatták őket. Mikor pedig valamelyik munkás magyarázatokért fordult a vállalathoz, röviden tudatták velük, hogy nem fizették ki a hajójegy árát és ezt le kell dolgozni.

Egy hónapig dolgoztak a munkások ingyen s nem tudott rajuk segíteni senki sem. Az az ügynök, aki összeszedte őket és felvette tőlük a hajójegy árát, még Amerikában eladta a visszavándorlókat egy hamburgi vállalatnak, mely egy hónapi munka ellenében szállítja át a tengeren a munkásokat.

Az egy havi munka alatt a visszavándorlóknak minden pénzük elfogyott. Az éle-

lem felemészített mindent s mikorra eltelt az egy hónap a munkásoknak csak éppen annyi pénzük maradt, hogy nagy gyalogolásokkal vegyest, a vonat költségeik egy részét tudták kifizetni.

Pozsonyig jött 1200 ember együtt. Itt oszlani kezdett, kinek merre volt a szülőföldje. Keserűséggel, panasszal s a dollárok helyett kopott, szennyes ruhákban üres tarisnyával.

És ennek az embertömegnek nem akadt segítsége idehaza sem. A magas kormánynek egy fillérje, egy napszáma nem volt e szegény emberek részére, akiket megcsaltak idegenben, kifosztottak, koldussá tettek s akiket koldus nyomorban hagynak itthon.

Molnár Ferenc öngyilkos.

Egy lappangó szenzáció.

A fővárosnak hetek óta lappangó szenzációja van. Az érdekes és különleges eseményről azonban egy lapban sem találhatunk egy sort sem; mélyen halgatnak róla az újságok egyébként oly beszédes és fecsegő hasábjai, melyek pedig mohón rögzítik barázdáik közé a sokkal jelentékeltlenebb és alsórendű históriákat is.

A szóbanforgó szenzáció ez: Molnár Ferenc, a kiváló író, felmészette egy késsel karján az ereit és súlyos sebesülteként szállították be egy szanatóriumba.

Az ok? Nos, az okot részletezni kissé kényes dolog. Elsősorban is természetesen nőről van szó; egy ismertnevű, nagy színésznőről, aki Molnár több darabjában a főszerepet játszta, hangos sikerrel. A művész, ebbeli minősége mellett, még feleség is s ez a körülmény az ütköző pontja ennek az öngyilkossági tragédiának.

A férj ugyanis megtudva, hogy felesége és Molnár Ferenc a kelleiténél többször találkoznak tanuk nélkül, — a színházi öltözőben felelősségre vonta Molnárt s állítólag súlyos inzultus történt. A nervózus író a dolog teljesen kétségbeejtette, felizgatta, hazament és feivágtá az ereit. Eleinte aggódtak az életéért, most már azonban több mint bizonyos felgyógyulása.

Molnár Ferenc tudvalevőleg hetenként Vasárnapi Krónikát szokott írni egy lapba. Legutóbb a P. H. jelentette, hogy nem adhat Vasárnapi Krónikát, mivel az író, Molnár, gyöngélkedik. Ekkor történt az eset.

És most már mindenki tudhatja azt is, hogy az újságok karácsonyi mellékleteinek betű-océánjából miért hiányzott a Molnár neve; egyik lapban sem volt tőle semmi, mert még mindig nem tud írni.

Az esethez tartozik még a következő színházi kommuniké is, mely mostanság jelent meg a budapesti lapokban; X asszony, az Y színház kitűnő művésznője, akit a... bemutatójának izgalmai némileg kimerítettek, vagy két héttel ezelőtt szabadságot kért a színház igazgatóságától és pihenni Berlinbe utazott.

A művész távollétében a színész szerepét B kisasszony játszotta. Közben X asszony egészséges, fiatal szervezete győzőt

a fáradságokon és hatheti pihenő helyett beérve két héttel, a művész még karácsony előtt visszaérkezett. Sőt szombaton már újra a közönség elé lép.

A nagyerdei családi dráma.

Balogh László vallomása.

A rettenetes családi dráma kis hatoltját a héthónapos Balogh Ilonát tegnap boncolta föl a törvényszéki orvos.

A nyomoruságnak a kegyetlen és örömtelen életnek másik áldozata élet halál közt kínlódik súlyos sebével a kórházban. A királyi ügyészség tegnap intézkedett, hogy fölgógyulása esetén tartóztassák le.

Balogh Lászlóné született Jajcsák Teréz a megölt gyermek anyja a rendőrség előtt a következőket vallotta:

— Balmazújvárosi születésű 28 éves asszony vagyok. Négy év előtt mentem férjhez az uramhoz. Szerettük egymást. Jó házasságot élünk, sohasem volt köztünk semmi haj addig, míg szegény uram el nem kezdett belegeskedni. Az utolsó időben, tavasz óta azonban többször volt köztünk veszekedés, mert férjem nagyon rosszul lett s minden bántotta. Az uram három év óta tüdőbeteg. Azóta lassanként keresetképtelen lett. Először még csak segítettünk magunkon, volt egy pár forintunk. Később elköltöttük a szüleimről örökölt kis vagyont is. Ez is elfogyott. Majd sógorom küldögetett nekünk segítséget. Három hónap óta Török Gábor erdőmester urnál lakunk. Nagy nyomorban vagyunk, az uram semmit sem tudott keresni. Én jártam be Török urékhoz segíteni. Két gyermekünk volt, de egyik már meghalt s most csak hét hónapos Ilonka volt meg.

Az uram tavasz óta emlegette, hogy öngyilkossá lesz. Nem tudja kibírni ezt a nyomoruságot, a betegséget ezt a keserves életet. El is tettünk a keze alól minden olyan eszközt, amivel esetleg kárt tehetett volna magában.

Nem is tudom, honnan vehette a forgó pisztolyt. Azt is legfőleg tegnap szerezte. Azt is mondta, hogy a gyermeket is elpusztítja, elviszi magával, nem hagyja itt a nyomoruságban. Nem hagyja itt az én nyakamon.

Az uram tegnap este jött haza Nyiregyházáról, ahol a kórházba akarta fölvetetni magát. De nem vették fel. Én nem voltam otthon.

Török Gábor uréknál dolgoztam éppen, amikor bejött egy rendőr és elmondta a szerencsétlenséget.

Az uram jó természetű ember volt, nem csinált bajt soha és dolgozott is, amig tudott.

Ezeket vallotta a szerencsétlen asszony sírva.

A kis Balogh Ilonát holnap temetik.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

Szinye-Lipóczy Salvator-forrás-vállalat, Budapest, Rudolfsrakp. 8.

SCHULTES ÁGOST

Nagy Ujévi Vásár! **Meglepő jutányos árak!**

120 cm. Costum kelme 65 kr. Egyszín gyapju kelme 79 kr.

Asztalos József
cégnél **Kossuth-utca.**

UJDONSÁGOK

— **Istentiszteletek.** Ó-év utolsó napján délután 3 órakor a ref. templomokban a következő lelkészek fognak imádkozni: a Nagytemplom Eröss Lajos püspök, a Kistemplomban dr Erdős József theol. tanár, a Kossuth-utcai templomban Uray Sándor lelkész, az Ispotály-templomban K. Tóth Kálmán lelkész.

Újév első napján a következő lelkészek tartanak istentiszteletet: a Nagytemplomban Eröss Lajos püspök, a Kistemplomban Dicsőfi József lelkész, a Kossuth-utcai templomban Boér Károly s.-lelkész, az Ispotály-templomban Uray Sándor lelkész, a csapó-kerti imaházban Kovács János vallásoktató lelkész, a homokkerti imaházban Bereczki József főisk. szénior.

Az ágost. hitv. evang. templomban szombaton, az év utolsó napján d. u. 5 órakor Materny Lajos főesperes tart szent beszédet. Vasárnap, az újév első napján d. e. 10 órakor az istentiszteletet Nikodemusz Károly segéd-lelkész végzi.

— **Az igazoló választmány ülése.** Debrecen város igazoló választmánya holnap, szombaton délelőtti tizenegy órakor ülést tart Ujfalussy József dr. elnöklete alatt, amikor a legutóbb megválasztott négy bizottsági tagot fogják igazolni.

— **Tárgyalás a villamos vasutal.** A városi tanács most küldte ki azokat a tagjait, akik a helyi vasút társasággal a villamos vasut vonalszakaszainak, a megállók számának és helyeinek, valamint a menetrend megállapításának kérdésében tárgyalni fognak. Ezek Vargha Elemér dr. tanácsnok, Magoss György dr. főügyész, Rostás István főkapitány, Borsos József helyettes főmérnök.

— **Megyebizottsági tagválasztás.** M. Tóth Pál hajdudorogi megyebizottsági tag lemondása folytán megüresedett helyre holnap szombaton tartják meg Hajdudorogon a megyebizottsági tagválasztást. A helyre Rásó Gyula nyugalmazott alispánt jelölték.

— **A muzeum bizottság ülése.** A muzeum bizottság ma délután öt órakor ülést tartott, amelyen Zoltai Lajos muzeumőr jelentést tett a muzeum múlt évi állapotáról és a gyarapodásról. A bizottság azután a megüresedő két bizottsági tagsági helyre megejtette a jelöléseket.

— **Díjnokok mozgalma.** Az állami díjnokok mozgalmat indítottak az iránt, hogy rendszeres évi fizetést, lakbért és arcképes igazolványt kapjanak. E mozgalomhoz ma Hajdúvármegye díjnokai is csatlakoztak.

— **A Csokonai-kör új tagjai.** A Csokonai-körbe az év utolsó negyedében új tagokul a következők léptek be: Kovács János (alapító), Schvarcz Vince, dr. Tegze Gyula, Gáll Ferencné, Molnár Ernő, Fenyő Mihály, dr. Szűcs Andor, Varga Pál, Fűredy F. Gusztáv, Kertész Miklós, Serli Gusztáv, özv. Péntek Ferencné, Párizsi Bertalanné, Balkányi Béla, Fülöp Miklós, Frankl Andor, Emerich Zsigmond, Szombati Szabó István, Kronovitz Ignác, Konrád Zoltán, Fuster Ignác, Jókay Lajos.

— **Hirtelen halál.** Kabai tudósítónk jelenti: Rátkay Ferencné szül. Varga Eszter 37 éves asszony, aki szakácsnői minőségben szolgált Stern Májor kereskedőnél, tegnap éjjel hirtelen meghalt. A hivatalos orvosi vizsgálat megállapította, hogy agyszélhűdés ölte meg. A debreceni ügyészség a temetési engedélyt megadta.

— **A szegényügyi bizottság.** Könyves Tóth Mihály dr. elnöklete alatt ma délután négy órakor ülést tartott, amelyen az évi és havi állandó segélyezések ügyét tárgyalták.

— **Letartóztatott kivándorlási ügynök.** A debreceni rendőrség ma a vasuti állomáson letartóztatott egy veszedelmes kivándorlási ügynököt, aki több munkásemberrel utazott éppen Budapestre, hogy onnan azután őket tovább vigye Ausztrián át tiltott kivándorlási utakon Németországba, ahol eladta volna őket hajóstársaságoknak. A letartóztatott ügynök Birtás György, tasnádszántói elcsapott községi hivatalnok. Társaságában voltak: Varju Mihály, Suta Mihály. Vas-tag Péter, Veres István kismajtényi lakosok, akiknek mindegyikétől már 60-60 korona tiszteletdíjat vett fel. Az állomáson föltűnt ez a csoport ember Furkó rendőrbiztosnak, aki érdeklődött az embereknél. Kiderült, hogy kivándorlók, akiket Birtás György visz a külföldre. Elmondták, hogy több faluból száznál több ember jön még utánuk, akiket apróbb csoportokban szállítanak majd ki. Ezek közt van több hajdumegyeyi munkás és két egész család is. Furkó a rendőrségre kísérte az embereket, ahol megindították az eljárást Birtás ellen.

— **Titokzatos öngyilkosság.** Tegnap reggel a Gsap-utca 5. szám alatt Vig József 20 esztendőes géplakatossegéd szíven lötte magát és mire a mentők felszedelőzködtek, hogy az első segély nyújtására oda siessenek, ekkorra már halott volt. Hogy miért követte el végzetes tettet, annak titkát magával vitte a sirba. Beszállították a hullaházba.

— **Nagy Sylvester a Bika disztermében.** Az a rendkívüli érdeklődés, amely a szombat esti Sylvester kabaret iránt nyilvánul, arra készteli a rendezőseget, hogy ezúton kérje az érdeklődő közönséget, hogy asztalait a nap folyamán a jegyek előmutatása ellenében foglalja le. Jegyek válthatók este 8 óráig Antalffy József könyvkereskedésében, azontul a pénztárnál.

— **Halálozások.** A mai napon a következő haláleseteket jelentették be a debreceni m. kir. állami anyakönyvi hivatalnál: Vince József ref. 18 napos, özv. Simonyi Józsefné ref. 56 éves.

— **Táncrondek,** bördisztművek kereskedelmi és pénzügyi könyvek. Könyvkötés. — Papirból előállítható mindennemű készítmények legjobb kivitelben készülnek Dávidházy Kálmán könyvkötészetében Fűvészkerutca 9.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációszak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKAN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképezeti műterem.

— **Festőminták** (gyönyörű tájképek, csendélet, rózsák) kölcsön is kaphatók Horovitz Zsigmond papírüzletében, Piac-utca 12. sz. (Stencinger-ház.)

— **Ma és minden nap** tamburica női zenekar a Simonfi-utcai "REMÉNY" kávéházban. Tisztelettel Weisz Márkus, kávé.

Megint itthon Rigó Jancsi.

Uj hercegnőt hozott.

Hat esztendővel azelőtt nyirettyűvel a kezében és egy kisebbfajta bandával láttuk viszont a pákozdi cigánysor hőst, Rigó Jancsit Ós-Budavárában. Akkor szakított volt már Chimmay hercegnővel, a „festett hölgygyel”, ahogyan ő nevezte az amerikai milliárdosnőt.

Ós-Budavárból megint visszatért az új világrészbe a magyar híresség és újra meghódított egy nőt. Ezúttal egy csodaszép szőke fiatal hölgyet, Hadley Katarinát, egy newyorki orvosprofesszor egyetlen leányát, akinek a szépségén felül meg volt még az a nagy előnye is, hogy több millió dollárkák vannak a birtokában.

Ma reggel szállóbeli lakásán fogodott az érdekes pár egy fővárosi újságirót.

Rigó Jancsi pompás színben van, megkövéredett, de azért semmit sem vesztett cigánykedélyéből.

Megölelte az újságirót a viszontlátás öröme.

— Hat esztendőig nem voltam Magyarországon — mondta — de nem sajnálom. Nézz körül és lásd meg, hogy mi igaz abból, amit Kende Géza írt rólam az amerikai Népszavában, hogy letörtem, hogy koldus vagyok.

Három hatalmas bőrdő, amit ha kinyitottak, szekrényé változott. Benne a legdrágább és legfinomabb: kalapban, ruhában, ékszerben és fehérneműben. A legcsodásabb prém- és szőrme dolgok. Így csak fejedelmek utaznak.

— Hogy jutottál megint ehhez a fene nagy jóléthez? — kérdezte az újságiró.

— Szerelem, — felelte Jancsi boldog nevetéssel, — ez mind az én szerelmemé és odamutatott a feleségére, egy kissé kövérkés fiatal, szőke, kékszemű hölgyre, aki még az ágyban feküdt és szemérmesen magára huzta a terítőt.

— Newyorkban is nerkedtem meg vele, — folytatta. — Egy koncertet adtam az East-tériában, ahol jelen volt a nőm nagybátyja, Mielward A. S. duggazdag mérnök is. Meghívott magához lunch-re és ott láttam meg először a csodaszép hölgyet.

Első beszélgetés után már megtörtént a szerelmem. Ő is vonzódott hozzám, én is vonzódtam feléje. Bohém természet volt, szép, kíváncsi, a legboldogabb ember voltam a világon. Nemsokára megtörtént a polgári házasság, Katarinám pedig nem tűrte, hogy a hegedűmmel keressem a pénzemet. Van neki elég. Főlöszleges pénzt és dicsőséget szeretni, — mondta. Neki én kellettem, azt akarta, hogy boldogok legyünk.

Házasságunk után Alaszka mentünk, ahol egy aranybányája van az asszonynak. Csekély öt-hat milliót képvisel a vagyona.

Ott Alaszkaiban az idén bizarr ötletem támadt:

— Menjünk innen egyenesen haza, az én hazámba, Pákozdra az édes anyámhoz, — mondtam Katarinámnak.

— Yes, derling — felelte az édes nő és két nap múlva már u'on is voltunk Magyarországra felé. Nem tartózkodtunk sehol, csak annyi ideig, amíg a hajóra kellett várni. Karácsonyra itthon voltunk Pákozdon. Az anyám boldog volt és nagy örömet lelt a községben.

A feleségem látta a rozoga házat, ahol anyám lakik és kiadta a parancsot, hogy itt új, szép háznak kell épülni. Már épül is. Az anyám hetenként 20 fontot kap a felesé-

NAGY UJVÉVI VÁSÁR Glück József
 üveg és porcellán ajándék tárgyakban
 Meglepő olcsó, szolid szabott ár mellett Nagytemplom mellett Piac-utca 6. szám.
Üvegezés és lépkerekezés legjutányosabban.

gemtől, karácsonykor pedig száz fontot adott neki a sok sok ajándékon kívül.

— Innen hova készülsz.
— Párisba megyünk, az asszony unokahugához, aztán szépen vissza Amerikáaa.
— Hát itt hogy mulattok?
— Urasan és cigányosan. Egyszer voltunk a Hungáriában, egyszer pedig a Rác Laci muzsikáját hallgattuk. Haza pedig Oregon államba megyünk és ott az asszony birtokán fogok gazdálkodni.

Nagy Újévi vásár!

A legszebb és legizlésebb arany és ezüst tárgyak, Brilliant és gyémánt ékszerek. Férfi és női arany és ezüst zseborák, lánczok stb. nagyválasztékban.

A legmegbízhatóbb és legolcsóbban beszerezhetők jó hírnevű

Kostya János

ékszerésznél
DEBRECZEN, Széchenyi-utca 1.
ref. Kistemplom mellett.

TÁVIRATOK.

Abdul Hamidot Bécsbe viszik.

Konstantinápoly, december 30. A trónjafosztott Abdul Hamid állapotáról szomorú hírek vannak forgalomban. Az egyik konstantinápolyi nagykövetség azt a hírt kapta szalonikii konzulátusától, hogy az exszultán veszedelmesen megbetegedett fogságában és vagy elpusztul hamarosan, vagy kitör a téboly rajta. A nagykövet a török kormányhoz fordult, hogy vigye keresztül Abdul Hamid kiszabadítását. A porta és a kormány között már megindultak a tárgyalások és valószínű, hogy a szerencsétlen exszultánt Bécsbe viszik.

Véres bíróválasztás.

Szikszó, december 30. Néhány nappal ezelőtt volt Monaj abaujtornamegyei községben a bíróválasztás. A község lakosainak többsége Géczy István földesgazdát jelölte, de Géczynek sok ellensége is van a községben és ezek mindenáron megakarták őt buktatni. Heves harcra volt kilátás és ezért a választást maga Putnoky Sándor főszolgabíró vezette. A választásból Géczy került ki győztesnek, ami az ellenpártot nagyon elkeserítette. Amíg a főszolgabíró a községben tartózkodott, addig sikerült az összetűzőknek elejét venni. Putnoky tegnapelőtt elutazott Monajról, amire a két párt szembekerült egymással. Géczy hívei egy korcsmában mulattak. Ellenfelei vasvillákkal és késekkel felfegyverkezve betörték a korcsmába. Valóságos harc fejlődött ki, melyben Juhász András és Kiss János halálosan megsérültek, többen kisebb sérüléseket szenvedtek. Az új községi bíró csendőrséget küldött a korcsmába és a csendőrök nagynehezen szétválasztották a fel-dühödött parasztokat.

Megszűnt a kolera.

Budapest, december 30. Ma délben a következő félhivatalos közlönyt tették közzé: Az országban a legutóbbi

időben csak egészen korlátozott számban voltak kolera-esetek. A legutolsó kolera-beteg elkülönítése óta már több mint öt nap telt el. A belügyminiszter ennek alapján értesítette a külügyminisztert, hogy a kolera Magyarországon megszűnt és felkérte, hogy ezt a párisi egyezményben résztvevő államokkal a velünk szemben életbelépett forgalomkorlátozások megszüntetése céljából közölje.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Tolvaj és betörő egy személyben.** Babó Imre hajduböszörményi születési fiatal legény több rendbeli lopással vádolva állott tegnap a debreceni kir. törvényszék bírósága előtt. Egy egész bűnlajstromot olvastak a fejére. A folyó év szeptemberében az édesapját, Babó Lászlót, majd pedig Tóth Juliánna, Fekete Imre, Tóth Zsuzsanna és Fögel Ferenc kárára követett el több lopási esetet. Mindezen dicső tetteit egy kis betöréssel is megtette. Kátana Sándor husmérő üzletét feltörte és onnan 25 korona készpénzt vitt el. A tegnapi tárgyaláson tettét beismerte és ennek alapján a bíróság 7 havi fogházra ítélte, mely ítélet azonnal jogerős lett.

§ **Betörő napszámos.** Dankó Telegdi János monostorpályi születési napszámos is szép rekordot ért el a betörések terén. A debreceni kir. törvényszéken tegnap négy rendbeli betörési ügyét tárgyalták. Folyó évi november hó végén a hosszupályi szőlőskertekben négy pajtát feltört és ezekből minden elvihető tárgyat ellopott. A tegnapi tárgyaláson beismerte tettét. A bíróság 8 havi börtönrre ítélte, mely ítéletben a vádlott és ügyész megnyugodtak.

KÖZGAZDASÁG.

Eudapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, dec. 30.

Változatlan áron elkelt néhány méter-mázsa buza. Minden egyéb változatlan.

A határidőüzlet iránya, ösztönzés hiányában — nyugodt volt. A gabonaneműek ára csekély forgalom mellett alig változott.

buza ápr.	10'91—10'96.
buza máj.	10'82—10'86.
buza okt.	10'56—10'60.
rozs ápr.	7'78—7'80.
rozs okt.	— — — —
zab ápr.	8'39—8'40.
tengeri máj.	5'55—5'56.

Értéktözsde. Osztrák hitel 675'75 Magyar hitel 866'50. Négy százalékos Magyar koronajáradék 92'10.

A teigazdaság előmozdítása. A földművelésügyi kormány a hazai állattenyésztés fokozatos fejlesztésével a teigazdaságot is fokozottabb mértékben kívánja előmozdítani. Gondoskodott arról, hogy a kerületi gazdasági felügyelőségeknél alkalmazott tisztviselők a teigazdaságban megfelelő kiképzést nyerjenek. Együttal utasította a kerületi gazdasági felügyelőségeket, hogy ezentúl a teigazdaság fejlesztésére vonatkozó ügyekben álljanak a gazdasági egyesületek rendelkezésére.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás.

Ott feleségét és leányát a legnagyobb fölindulásban találta.

Ilus halászápadt arccal merengett atyjára és nem tudott egy lépést is tenni az ágy mellől, ahol félkezével a fába kapaszkodva állt; de Magda asszony, midőn férje a szobába lépett, örömsikoltással lépett eléje és lekapta válláról a puskát, megnézte, hogy meg van-e öltve és midőn a telő megbizonyosodék, sirt és nevette egyszerre nagy fölindulásában.

— Nos mi baj? — kérde Kupecz, nyájas arccal hol a feleségére, hol a leányára tekintve.

Ilus még mindig nem tudott szólni. Magda asszony pedig férje vállára nyugasztva fejét, magában zokogott.

— Már mire való megint a pityergés? — kérde Kupecz komolyan.

— Mikor úgy megijesztettek az emberek! — mondá végre Magda asszony hangos zokogás között.

— Megijesztették? És mivel?

— Azt mondták, hogy kend vagy magát veszti el, vagy mást vesz el, de sohasem látjuk többé az életben! — felelte neki az asszony.

— Itt van la! — kiáltá Kupecz, hangos nevetésre fakadva. — Mit nem gondol még ez a világ! Én kivesztem magam! Szeretném tudni, miért?

— Ez a mai szerencsétlenség — akadóz a asszony.

— Csekélység! Szót sem érdemel. Egy kis félreértés az egész; egyéb semmi! — viszonzá Kupecz könnyedén.

— De hogyan is juthatott kendnek eszébe, ezzel a mokány asszonnyal kikötöni! — kérde Magda asszony, szelid szemrehányással, de mely inkább Pozsárnét, mint férjét illette.

— Igazad van édes feleségem! Hibáztam. Belátom, hogy hibáztam és máskor nem történik meg rajtam, — viszonzá Kupecz csillapítólag.

Magda asszony álmélkodva tekintett férjére, amint e mentegetődző szavakat meghallotta.

Azt hitte, hogy nagy haragban fog haza jönni és ime, olyan szelid, jámbor, mint még soha sem látta.

— Mikor ugys annyit az ellenségünk! — jegyzé meg most a leány, újra hozzafogva félbehagyott fonásához.

— Majd ezek is másképp vélekednek felelem. Meglásd, mind jóembereim lesznek még azok! — mondá Kupecz, felesége mellett a lócára ülve.

— Adná az Isten! — viszonzá a nő áhitattal.

— Mondom, hogy úgy lesz! Csak bizd reám a dolgot. Egészen más életrendet kezd. Fölhagyok a marhakereskedéssel. Gazda leszek, mint a többi, — mondá Kupecz mindig magasabbra emelvén hajgát.

— Az, az! Eddig is csak ez a marhakereskedés volt, ami szemet szurt! — panaszkodék az asszony.

— Majd meglátom kinek lesz olyan gazdasága, mint nekem! Aztán széz csendes egymás mellett élünk. Nos anyjuk, kinek lesz akkor jobb dolga, mint nekünk? — kiáltá, karját legényes hegykeséggel vállára kerítvén feleségének.

Szegény Magda asszonyt úgy elpirosodott a szerelem ezen nyilatkozatára, mint a tizenöt esztendő leányka és szűzies szemérmesség olyan szépen illett e halovány, reddős archoz.

Mindenképen igyekezett férje karját vállairól leszedni, de nem tudott szándékával boldogulni és végre is megadva magát, férje mellére támasztá fejét.

Folytatjuk.

Felelős szerkesztő: PÓSCH DEZSŐ

Uj! Uj! Uj!
Ruhakölcsönző Intézet

LATINKA LAJOS

szabó, vegytisztító és javító Intézete
BATHYANYI-UTCA 12.

Ruhakölcsönző vállalat. Mindennemű jelmez és alkalmi ruhák nagy választékban. — Színi előadásokra, szüreti és álarcos alkalmakra. — Vidékre is csekély díjért kölcsön kaphatók. **Külön osztály.** Uraságoktól levetett ruhákat a legmagasabb árakban veszek s rendbe hozva olcsón árusítom.

Öltönyök 1 órán belül szépen kivasaltnak 1 kor. 10 fillérért.

Becsés pártfogást kér

Latinka Lajos.

OLCSÓ ÁRAK!

Névjegyek

Eljegyzési, esküvői és bál
meghívók

és mindenféle nyomtatványok
legelőcsöbben, szép kivitelben

készülek

Horovitz Zsigmond

könyvnyomójában

Piac-utca 12. Telefon 330

Az Ujévi idényre férfi, női, fiu és leány czipők

óriási választékban
eddig még nem létezett olcsó
árak mellett kizárólag

Fischer Menyhért

saját gyártmányu czipő raktárában

szerezhető be.

Piac-utca 3. sz. alatt.

Alapított 1882.

A haj ápolása.

A hajhullás leggyakoribb okainak egyike, mint azt már a világ leghíresebb bőrgyógyászai is bebizonyították, a fejbőr korpaképződése. Ezen kellemetlen betegségben szenvedők a legrövidebb időn belül teljesen megkopaszodnak, miután a korpaképződés a hajtalajt meglazítja és a haj gyökereit kiszáritja. Számtalan hazai és külföldi orvos ajánlja a **Petrolin-hajsz sz** és számtalan elismerő levél bizonyítja, hogy néhányszori használat után biztosan megszüntet minden hajbetegséget, meggátolja az ősülést és meglepő módon elősegíti a haj újra növeszt.

Vásárlásnál a védjegyre tessék szigorúan ügyelni. — Minden más e néven forgalomba hozott hajszesz sílány ártalmas utáztat. Kapható az egyedüli készítőnél: **Wachsmann Jenő és Tsa drogueria Szabadka.**

Üvege 1 korona.

Debreczenben főraktár: Jóna és Jóna drog.

Lőpor áruda.

Vadásati felszerelések,
sertés és töltények.

Thermopalackok. Korcsolyák.

Külön en Aluminium és Sphinx
piros zomóczott főzőedényekben
teljes onyhai felszerelések.

Lombfűrész szerszámok, desz-
kák és eredeti olasz minták.

Karácsonyfa állványok.

Tea kannák nickel sárga és
vörös rézből.

Nagy választéku raktárt tart

Tóth Gyula

vasnagykereskedése
DEBRECZEN, Városház sarok.

Ékszerész és órás üzletemet Piac-u. 32.

szám alá,

a volt **Szedlák-házba**

helyeztem át és azt pa-
zar fénynyel berendezve

megnyitottam.

Szebbnél-szebb

Menyasszonyi ékszerek

Ezüstkelengyék.

Gyönyörű disztargyak.

Alkalmi ajándékok.

Pontos órák.

Ritka izlésü aranyneműek.

Remek

Ujdonságok.

**Csoda olcsó
árak!**

A nagyérdemű közönség szives
pártfogását kéri tisztelettel

**ROSE
R DEZSŐ**

órák és ékszerész

Piac-u. 32.

Új előnyomda

és

kézi munka üzlet

Szent-Anna-u. 1.

Nagy Újévi vásár!

Képes könyvek, ifjúsági iratok, karácsonyfadíszek, angyalhajak és angyalboák. Divatos levélpapír-különlegességek színes selyempapírral, bélelt borítékkal, emlékkönyvek, Aquarel és olajfestékek kazettákban. Karácsonyi és újévi képes levelezőlap-ujdonságok a legnagyobb választékban kaphatók

Szabó Istvánnál

Debreczen, Piac-utca 16.

Igen kellemes karácsonyi meglepetés a legfrissebb szenziós ujdonság a

zsebben hordható „Irógép“ „Taurus“,

melylyel mindenütt és mindenkor, akár vasuton, kocsin, vagy lóháton, tisztán és olvashatólag lehet írni. Eredeti gyári ára 21.50 fill.

Müncheni „Tarso“ fafestészeti szerek eredeti gyári árakon kaphatók.

Elejétől végig egyforma

éles és tiszta lenyomatot ad, az írógép betűit be nem tömő, minőség tekintetében felülmúlhatatlan magyar gyártmányu

Hungaria-írógépszalag

az összes rendszerű gépekhez.

Az állami és közigazgatási hivatalok részére miniszteri rendelettel ajánlva.

Gyártja: **Herczeg és Geiger**
vegyszeti gyára, Budapest.

Kapható **Egry és Kulcsár** cégénél
DEBRECZEN.

Apró hirdetések.

28 KRAJCÁRERT fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debreczen, Tiszapalota.

GYERMEK, NŐI ÉS FÉRFI HARISNYÁK lábszárvédők, keztyűk, trikó alsó ruhák lezállított áron beszerezhetők Márton Gyula rövidáru üzletében Piac-utca 9. 1)

Többszörös kitüntetésben részesült szenzációs háziszser

A DR. BOROVSKY-FÉLE

BOROLIN

mely városunk piacán is megjelent. Ez a háziszser hatásában és erőalkotásában **felülmúlhatatlan gümőkóros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás,** továbbá minden meghűlés okozta bajok, mint **rheuma, köszvény, csusz, ischiás, ízületi lob** és **zsabában** szenvedők, végül **égési sebek** fájdalmainak megszüntetésére. **Kiváló fertőtlenítő- és testóvó háziszser.**

Kapható városunkban a következő czégeknel: STEINER MANÓ gyógyszerésznél, NAGY ANDRÁS, KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEUTSCH LAJOS MIHALOVITS JENŐ, MÁYER JENŐ és BÉLA STERN JÓZSEF és FIA kereskedő uraknál.

1-20, 2- és 2-50 keronás üvegekben.

Készítik:

Dr. Borovszky R. orvos és **Borovszky K. Budapest, II. kerület Fő-utca 77/c. szám.**

79,930.
1910. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A Tisza folyó tuzsér-tiszafüredi szakaszán az államkincstár által, vagy állami közegek vezetése mellett államsegélylyel végrehajtandó vízszabályozási munkálatokhoz 1911-1913. években évenként szükséges mintegy 15,000, összesen szükséges mintegy 45,000 köbméter I. osztályu ternéskő szállításának vállalatba adása céljából a vezetésem alatt álló miniszterium Vizügyi főosztályának tanácsstermében (V Sziget-utca 5-7. sz. II. em.) **191. évi január hó 18-án, déli 12 órakor nyilvános zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.**

A versenyárgyaláson az ajánlattevők, vagy azok képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlati feltételek, valamint a kötendő szerződés mintája és az annak kiegészítő részét képező általános és részletes feltételek, továbbá a kösztályozó kimutatás a sátorlajaujhelyi m. kir. folyammérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott díjtalanul megszerezhető az ajánlati minta is.

Az ajánlatok, melyeket az ajánlati feltételek szerint s az előirt minta használatával kell kiállítani, a fentjelzett napon délelőtt 11 óráig a m. kir. földmivelésügyi miniszterium házi pénztáránál (félemelet 29. szám) nyújthatók be. Budapest, 1910. évi december hó 19-én.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter.

Groszmann és Mandel banküzlete

DEBRECZEN, Hunyadi-utca 21.

Ajánl olcsó kamatu **törlesztéses kölcsönöket** földbirtokokra és házakra **a legelőnyösebb feltételek mellett.**

Drágább kamatu kölcsönöket **olcsóbbra cserél.**

Alapított 1895-ben.

Telefon 76.szám.

Tisztelettel

GROSZMANN és MANDEL.